

Kirje

1.9.2022

VN/11517/2022

VN/11517/2022-OKM-7

Vastaanottajan tiedot. Rivinvaihto enterillä.

OKM; Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle tutkimus- ja kehittämistoiminnan verovähennyksestä

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhdistelmävähennyksestä verotuksessa. Yhdistelmävähennys koostuisi yleisestä lisävähennyksestä sekä ylimääräisestä lisävähennyksestä. Esityksen mukaisiin lisävähennyksiin olisivat laissa asetettujen edellytysten täytyessä oikeutettuja kaikki elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavat verovelvolliset, joilla on lain määritelmän täyttäviä tutkimus- ja kehittämistoiminnan palkka- tai ostopalvelumenoja. Kyseessä olisi yrityksille uusi yleinen verotuki, joka ei olisi EU-oikeuden näkökulmasta valtiontukea.

Elinkeinotoiminnan ja maatalouden tulosta tehtävän tutkimus- ja kehittämistoiminnan yleisen lisävähennyksen määrä olisi 50 prosenttia verovelvollisen omaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvistä palkka- ja ostopalvelumenoista. Yleisen lisävähennyksen enimmäismäärä verovuonna olisi 500 000 euroa ja alaraja 5 000 euroa.

Verovelvollinen voisi lisäksi saada hyväkseen tutkimus- ja kehittämistoiminnan määrän lisääntymiseen perustuvan 35 prosentin suuruisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan ylimääräisen lisävähennyksen, mikäli verovelvollisen verovuoden aikana tekemän tutkimus- ja kehittämistoiminnan määrä on lisääntynyt verrattuna edelliseen verovuoteen. Myös ylimääräisen lisävähennyksen enimmäismäärä verovuonna olisi 500 000 euroa, mutta ylimääräiselle lisävähennykselle ei olisi alarajaa. Negatiivisten kannustinvaikutusten välttämiseksi ylimääräisen lisävähennyksen määrää laskettaessa tutkimus- ja kehittämistoiminnan menojen lisääntymisenä otettaisiin huomioon enintään 50 prosentin suuruisen lisäys edelliseen vuoteen verrattuna.

Lakia sovellettaisiin rinnakkain tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksestä verovuosina 2021–2027 annetun lain mukaista lisävähennystä koskevien säännösten kanssa siten, ettei ehdotetun lain mukaisia lisävähennyksiä saisi samoista menoista, joista on myönnetty toisen lain mukainen lisävähennys tai muuta julkista tukea. Yhdistelmävähennys otettaisiin huomioon verovuoden tappiota vahvistettaessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa lausuntonaan, että esitys tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhdistelmävähennyksestä verotuksessa on toinen tutkimus- ja kehittämistoiminnan verovähennystä koskeva esitys lyhyen ajan sisällä. Vuosien 2021–2027 lisävähennys ja nyt esitetty yhdistelmävähennys ovat määritelmiltään erilaisia. Vuoden 2021 päätös perustuu ryhmäpoikkeusasetukseen, kun nyt lausuttavana oleva esitys pohjautuu laajempaan määritelmään tutkimus- ja kehittämistoiminnasta. Voimassa oleva ja nyt esitetty verovähennys olisivat voimassa samanaikaisesti ainakin jonkin aikaa, mikä on omiaan tuomaan haasteita yrityksissä verovähennyksen oikeuttavien erien seurannassa. Järjestelmä olisi ainakin hetkellisesti hyvin sekava.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Kuten hallituksen esityksessä todetaan, tutkimustietoa tutkimus- ja kehittämismenojen verovähennysten tehosta ei juurikaan ole käytettävissä. Nyt suomalaista verovähennysjärjestelmää kehitettäessä olisi hyvä luoda riittävät edellytykset myös verokannustimen vaikutusten seurannalle. OECD:n MicroBeRD-hankkeen on tarkoitus julkaista vuonna 2023 raportti yritysten tutkimus- ja kehittämistoimintaan osoitettujen verotukien ja suorien tukien vaikutuksesta innovaatioihin (uusien tuotteiden kehittäminen, patentit) ja talouteen (työllisyys ja tuottavuuden kasvu).

Lausuttavana oleva esitys tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhdistelmävähennyksestä verotuksessa kannustanee lisäämään tutkijoiden palkkaamista yrityksiin, koska yrityksen tai maatalouden tutkimus- ja kehittämishenkilöstön palkat sisältyvät nyt lisävähennyksen piiriin. Tämä laajentaa yritysten ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä. Voimassa olevassa tutkimus- ja kehittämistoiminnan verovähennyksessä rajaus alihankintalaskuun vähennyksen perustana on huomattavasti suppeampi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää esitettyä tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhdistelmävähennystä verotuksessa hyvänä lisänä keinovalikoimaan, jolla pyritään nostamaan Suomen tutkimus- ja kehittämismenot kohti 4%:a bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä, vaikka verokannustimen vaikutusta yritysten tutkimus- ja kehittämismenojen lisääntymiseen ei voida nykyisin keinoin suoraan arvioida.

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Tiedeasiantuntija

Soili Vasikainen

VN/11517/2022-OKM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: